Ilex robur & principatum significat, ob ligni duritiem, & uitæ diuturnitatem. Ob id Octauianus Augustus, illius uetustæ confirmatione admodum lætatus est. Sic & Vespasianus restituta quercu. Cùm nascuntur, nouã rem significant: cùm restituuntur, uel deciduæ, uel arescentes, maiore prodigio sunt, ut magis contra naturam: nam in omnibus his obseruare oportet, ut quæ contingunt, omninò præter naturam existimari possint: nam si naturales euentus pro ostentis habueris, ridiculus fies & inanis. Si ergo concidat repentè quæ unica est, & absq; causa, non solùm exitium, sed fortunarum & familiæ ruinam portẽdit. In alijs uerò totus lucus aut lauretum si arescat, pro prodigio habendum: sed si fulmine percussæ pereant arbores, non est prodigij loco habendum, modò uel quicquam peculiare cum domino non habeat, uel ipse ictus fuerit prodigiosus. Id uidetur insinuare Virgilius, dicens:

De cœlo tactas memini prædicere quercus.

Hæc igitur ut naturalia, ut cũ ratione, ut paucæ ex innumeris, nõ ut portenta dæmonũ (hæc enim inania) sunt animaduertenda. Eorumq; exemplo cætera condiscere licet.

OSTENTA QVÆ IN AGRESTIBVS ANIMALIBVS. CAP. LXXIIII.

OMNIA animalia hoc nomine, ut etiam aues atq; pisces & serpentes comprehẽdi uolo. Itaq; plura horum tametsi prodigiosa uidẽtur, naturalia tamẽ omnia sunt. Sed ut à naturæ legibus, non quidẽ omnibus (nihil enim fermè tale) sed consuetis aberrant, ita mirabilia & ob id prodigiosa uidentur, Vt cornix alba, quod etiam

Cornix alba.

etiam in prouerbium uenit, quæ tamen Rhodigino uisa est post templum peruetustũ beatæ Virginis, quod ab urbe distat stadio: ipsa autem cornix post templum uisa est tãtundem ab illo distans, quantũ ab urbe templum: nec semel uisa, sed plurimum mensium spatio. Id autem contigit anno M. D. VIII. ut ex euentu colligitur. Nam præcessisse cladẽ illam grauem Venetorum, narrat Cœlius Rhodiginus: & illam etiam ut nouum quoddam prodigium significasse. Erat autem non prorsus alba, sed quasi liuens: nec tota, sed nigro, ut aliæ capite, & apicibus alarum ad rubedinem declinantibus.

Coruum quoq; candido nitore conspicuũ, misit rex Britanniæ Alphonso Siciliæ regi, temporib. Calisti pontificis magni. Horum uerò causam alibi diximus. Nec desperandum arte naturam iuuante, posse tales inueniri. Nunc uerò ad alia transeamus. Cũm iam istud præter propositum, ac magis pertineat ad tractationẽ de monstrosis animalibus. Corui albi.

Apes igitur locis insuetis aluearia cõdentes, amissionẽ partorũ & exitiũ ostendunt. Quòd hæc animalia ubi sibi mel & ceram congregauerint, soleant fumo necari, aut exigi ui ac metu strepentis serri. Id prodigium contigit olim Barbationi peditum duci, Constantis tempore. Nec perperã, cũm leuissima causa atq; omninò præter propositũ iudicio damnatus aliena culpa, uita & bonis simul exutus sit. Apes aluearia condentes quid significent.

Cũm Valentinianus Imperator in Sabaria urbe esset, noctua super cacumẽ balnei sedit, mœstum & lugubre canens: aderat ipse Imperator: ob id non defuêre qui saxis & sagittis illam impetrent: & quamuis collimarent, non potuerunt illam unquam abigere. Itaq; paulò pòst, uixq; una intermissa die, repentè interijt. Affuêre & alia signa, sed communia: hoc uerò euidentissimum. Noctua canens.

Caput solũ baleuæ.

Ni fallimur, audiuimus à familiari nostro iam duobus annis exactis, Genuæ caput balenæ extractum à mari, in littore diu iacuisse: quod adeò prægrande fuit, ut à fauciũ imo ad os decemnouem passus numerarentur. Quid aliud hoc est, quàm quod cyrna amissa, significabatur caput amisso corpore remansurum. Nam Genua capitis & dominij ratione, & paruitatis uicem subit, cyrna corporis. Id ostentum cùm post annum contigerit, si interpretati tempestiuè fuissent, aduersus Turcicam classem arces munire poterant: unde neq; insula ipsis, neque tantum pecuniarum perijsset. nunc hoc facto, tota Europa in metu constituta est, atq; etiam in periculo. Vt igitur omina superstitionis partes sunt, ita ostenta cum naturali prudentia coniuncta, ad conseruandam rem publicam utilissima cura obseruãtur. Neq; enim tantæ belluæ caput abscindi, uel à maiore bellua potuit, nec tormento bellico, nec ullo alio casu. Sed si modò ea casu aliquo, aut impulsu occisa simul, & contorto collo computrescente corpore relictum caput, quónam pacto caput ipsum non prius computruit? aut quomodo collum abrumpi potuit, quod in cetaceo genere maius non parum est capite, adeò ut pisces collo carere dicantur. Demum in tam uastis litoribus quænám singularis uis caput Genuam adegit? nisi conscia quædam fati mens, opportunè pro casibus singula signa distribuens?

Murium copia maxima.

Quòd uerò contingit in Peru regione, miraculò proximum est: nam cùm ibi nulli mures essent, sub aduentu Blasci Nunnez repentè tanta copia illorum apparuit, ut maizum, cannas, arbores, cæterá; sata corroderent: molestia Hispanos, terrore Indos afficiebant. Forsan mures inter cicures quis numerabit, sed agrestes sunt maximè qui in agris uersantur. Apparuerunt & locustæ inusitatum malum

illã

illi regioni, ne forsan aliquis de muribus contendat aduectos naui, inde multiplicatos. Sed dirum fuit prodigium: nanq; acerbitate eius ducis, & auaritia senatus, tyrannide uerò Alonsi Pizarri, factum est ut infinita prælia inter Hispanos facta sint, direptiones urbium, rapinæ, cædes sine fide, tum desolatio ingens totius prouinciæ. Indi bello, fame, laboribus, ad internicionem fermè deleti. Ergò horum, secundùm naturam, non tanquam à dæmone, causas exquirere oportet, ac immimentibus prouidere.

Aues nouæ.

Referunt (sed id non uidi) in agro Alexandrino anno M.D.XXXV. post prodigiosam grandinem, nouum quodam auium genus apparuisse. Nec certè absq; euentu correspondente. Nanq; tot modis misera illa ciuitas uexata est, tot genera barbarorum experta est, uiditq; incognitos nobis Iaziges Metanæstas: nec adhuc cùm iam uigesimus annus finem accipiat, spes ulla mitioris fortunæ refulget.

OSTENTA QVÆ IN CICVRIBVS. CAP. LXXV.

Taurorum mors spontina quid ostenderit.

CVM sub Ctesiphonte esset Iulianus Imperator, uicisset'que leui prælio Persas MMD. Eorum occiderãt Romanorum ad LXX. uolens Marti ob uictoriam sacrificare, è decem tauris quos destinauerat cædi, ultrò antequam ad aras peruenirent nouem extincti sunt: decimus fractis funibus uix captus & deductus est ad sacrificium: ibi moriens multa mala prodigia ostendit: nec falso: fame enim exercitus consumptus: pugnando Imperator occisus, pax fœda & turpis proditis ciuitatibus, quæ nunquam iuri Persarum cesserant. Nouem tauri spon-